

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

2005

Utgiven i Helsingfors den 28 april 2005

Nr 250—251

INNEHÅLL

Nr		Sidan
250	Statsrådets förordning om ändring av statsrådets förordning om transport av farliga ämnen på väg	859
251	Statsrådets förordning om transport och tillfällig förvaring av farliga ämnen på hamnområden	867

Nr 250

Statsrådets förordning

om ändring av statsrådets förordning om transport av farliga ämnen på väg

Given i Helsingfors den 21 april 2005

I enlighet med statsrådets beslut, fattat på föredragning från kommunikationsministeriet, *upphävs* i statsrådets förordning av den 13 mars 2002 om transport av farliga ämnen på väg (194/2002) 36 §,

ändras 1 § 4 och 5 mom., 2 och 4 §, 5 § 3 mom., 6, 10, 15, 17 och 19 §, rubriken för 4 kap., 24 och 25 §, 26 § 4 och 5 mom., 27—30 och 34 §, av dem 34 § sådan den lyder delvis ändrad i förordning 283/2003, samt

fogas till 5 §, sådan den lyder delvis ändrad i nämnda förordning 283/2003, ett nytt 4 mom., till 8 § ett nytt 5 mom., till 26 § ett nytt 6 mom. samt till förordningen nya 27 a och 29 a § samt ett nytt 5 a kap. som följer:

1 §

Tillämpningsområde

På sådan transport av farliga ämnen som sker i terräng och på snöskoterleder enligt terrängtrafiklagen (1710/1995) tillämpas bestämmelserna om vägtransport, om inte något annat bestäms i ministeriets förordning.

Denna förordning gäller inte intern transport eller tillfällig förvaring av farliga ämnen inom hamnområden eller på flygplatser. På transport av flytande bränsle på flygplatser tillämpas dock 5 och 15 §.

2 §

Definitioner

I denna förordning avses med

1) *TFÄ-lagen* lagen om transport av farliga ämnen (719/1994),

2) *ADR-bestämmelserna* den europeiska överenskommelsen om internationell transport av farligt gods på väg (ADR), sådan den är i kraft såsom bindande för Finland,

3) *RID-bestämmelserna* de bestämmelser om internationella järnvägstransporter av farligt gods som ingår i en bilaga till bihang B (CIM) till konventionen om internationell

järnvägstrafik (COTIF) (FördrS 5/1985), sådana de är i kraft såsom bindande för Finland,

4) *ADR-direktivet* rådets direktiv 94/55/EG om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om transport av farligt gods på väg, sådant det lyder senast ändrat genom kommissionens direktiv 2004/111/EG,

5) *RID-direktivet* rådets direktiv 96/49/EG om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om transport av farligt gods på järnväg, sådant det lyder senast ändrat genom kommissionens direktiv 2004/110/EG,

6) *IMDG-koden* det regelverk som definieras i kapitel VII del A regel 1 i bilagan till 1974 års internationella konvention om säkerheten för människoliv till sjöss (FördrS 11/1981) och som innehåller bestämmelser om transport av farliga ämnen som styckegods på fartyg,

7) *ICAO-TI* de tekniska bestämmelser om lufttransport av farliga ämnen som Internationella civila luftfartsorganisationen publicerar som standarder med stöd av konventionen angående internationell civil luftfart (FördrS 11/1949),

8) *ministeriets förordning* kommunikationsministeriets förordning om transport av farliga ämnen på väg (277/2002),

9) *förpackning* förpackningar, IBC-behållare och storytterförpackningar som har godkänts för transport av farliga ämnen,

10) *tank* tankfordon, avmonterbara tankar, batterifordon, MEG-containerar, UN-tankar och tankcontainerar,

11) *bulkcontainer* de bulkcontainerar som avses i kapitel 6.11 i bilaga A till ministeriets förordning,

12) *gaskärl* gasflaskor, rörkärl, tryckfat, flaskpaket och slutna kryokärl.

Uppgifter om de standarder som avses i 1 mom. 7 punkten ges av Luftfartsverket.

4 §

Internationella överenskommelser som skall tillämpas

Utöver vad som bestäms i 1 § 2 mom. kan av Finland godkända separata överenskommelser som avses i ADR-bestämmelserna tillämpas också på nationella transporter av farliga ämnen på väg i Finland. Uppgifter om

dessa separata överenskommelser ges av kommunikationsministeriet.

5 §

Klassificering av farliga ämnen

I de fall som anges i kapitel 2.2 i bilagan A till ministeriets förordning klassificerar säkerhetsteknikcentralen ämnen eller godkänner en utförd klassificering av dem. Strålsäkerhetscentralen klassificerar dock i så fall radioaktiva ämnen eller godkänner klassificeringen av dem. Myndigheten kan kräva att avsändaren av ett ämne företer resultat av de test som behövs för att utreda klassificeringen.

Finland erkänner den behöriga myndighet som avses i ADR- och RID-bestämmelserna och ADR- och RID-direktiven eller ett annat organ som denna myndighet bemyndigat att klassificera ämnet och godkänna klassificeringen.

6 §

Skyddsplan

I den skyddsplan som avses i 11 d § 1 mom. i TFÄ-lagen skall ingå åtminstone

1) en detaljerad fördelning av ansvaret för säkerhetsåtgärderna på yrkeskunniga och kompetenta personer som har tillbörliga befogenheter att fullgöra sina skyldigheter,

2) en förteckning över de farliga ämnen eller de typer av farliga ämnen som omfattas av verksamheten,

3) en kartläggning av transporterna och en bedömning av säkerhetsriskerna i anslutning till dem, inklusive eventuella uppehåll i transporterna, farliga ämnen i fordon, tankar eller containerar såväl före som under och efter transporterna liksom även tillfällig förvaring av farliga ämnen vid byte av transportslag eller transportmedel,

4) en tydlig beskrivning av de åtgärder som skall vidtas för att minska säkerhetsriskerna motsvarande aktörens ansvar och åligganden; dessa åtgärder omfattar åtminstone

a) utbildning,

b) förfaranden i situationer som påverkar

säkerheten, såsom ett allvarligt hot samt kontroll vid anställning av personal eller då anställda övergår till nya arbetsuppgifter,

c) handlingssätt i olika transportsituationer såsom val och användning av transportrutter, verksamhet under tillfällig förvaring och på sådana platser där utomstående har möjlighet att påverka transportens säkerhet,

d) utrustning och resurser som skall användas för att minska säkerhetsriskerna,

5) effektiva och uppdaterade metoder för rapportering och för åtgärder vid säkerhets-hot, säkerhetsförseelser eller säkerhetstillbud,

6) förfaranden för utvärdering och testning av skyddsplanen samt för återkommande kontroll och uppdatering av den,

7) åtgärder för att trygga datasäkerheten för den transportinformation som skyddsplanen innehåller,

8) åtgärder för att säkerställa att spridningen av information i skyddsplanen begränsas till endast de personer som behöver informationen; dessa förfaranden får inte begränsa tillgången till annan information som behövs vid transporten.

8 §

Transportör och förare

De säkerhetsanordningar för fordon som avses i 11 d § 2 mom. i TFÄ-lagen skall fungera på ett ändamålsenligt sätt. Dessa anordningar och andra säkerhetsarrangemang får inte förhindra räddningsverksamheten.

10 §

Övriga parter

Andra än i 7—9 § avsedda parter som är delaktiga i en transport är lastare, förpackare, fyllare av tankar samt av fordon och containrar för bulkgoods samt innehavare av tankcontainer eller UN-tank. Bestämmelser om skyldigheterna för de övriga parterna finns i TFA-lagen.

15 §

Utbildning av personal

Den utbildning som avses i 11 § 1 mom. i TFÄ-lagen skall omfatta transportkraven och lämpa sig för personalens ansvarsområde och uppgifter. Utbildningen skall bestå av

1) *allmän grundläggande utbildning*, där personalen ges utbildning om de allmänna bestämmelserna om transport av farliga ämnen på väg,

2) *uppgiftsbaserad utbildning*, där personalen ges sådan detaljerad utbildning om bestämmelserna gällande transport av farliga ämnen på väg som direkt är anpassad efter personalens ansvarsområden och arbetsuppgifter samt dessutom, om en del av transporten sker på något annat sätt än som vägtransport, utbildning om de bestämmelser som gäller detta andra transportslag,

3) *säkerhetsutbildning*, där personalen ges utbildning om de faror som farliga ämnen kan förorsaka i förhållande till den olycksfallsrisk och exponering som en eventuell olycka vid transport, lastning och lossning av farliga ämnen kan medföra; genom utbildningen eftersträvas att personalen kan hantera farliga ämnen på ett säkert sätt och vet vilka åtgärder som skall vidtas i en nödsituation,

4) *utbildning i anslutning till transport av radioaktiva ämnen*, där personal som deltar i transport av radioaktiva ämnen ges lämplig utbildning om strålningsrisker i samband med transport av radioaktiva ämnen och om försiktighetsåtgärder som skall beaktas för skydd mot strålning och för att skydda andra personer,

5) *utbildning i skyddsåtgärder*, som är inriktad på säkerhetsrisker samt identifiering av och metoder för minskning av säkerhetsrisker, liksom också åtgärder som är nödvändiga vid säkerhetsförseelser; utbildningen skall innehålla uppgifter om en eventuell skyddsplan som är anpassad efter personernas ansvarsområde, förpliktelser och arbetsuppgifter när planen genomförs,

6) *kompletterande utbildning*, vid vilken regelbundet ges uppgifter om ändringar som skett i bestämmelserna; den utbildning som avses i 5 punkten begränsas inte till ändringar av bestämmelser och föreskrifter.

Bestämmelser om utbildning av säkerhetsrådgivare och utbildning för erhållande av ADR-körtillstånd utfärdas särskilt.

17 §

Gaskärl som hör till transportabla tryckbärande anordningar

I fråga om de gaskärl och tillbehör till dem som hör till transportabla tryckbärande anordningar erkänner Finland de bedömningar av överensstämmelse med kraven, förnyade bedömningar av överensstämmelse med kraven, periodiska besiktningsbeskrivningar och andra åtgärder för att påvisa överensstämmelse med kraven enligt rådets direktiv om transportabla tryckbärande anordningar 1999/36/EG som vidtagits i något annat land än Finland.

Om det inte är fråga om sådan transport av farliga ämnen som avses i 1 § 2 mom., skall materialet i ett gaskärl och i dess utrustning som används vid transport och som hör till transportabla tryckbärande anordningar vara beständigt mot sprödbrott till en temperatur av -40°C .

På gaskärl skall en märkning " -40°C " som visar materialets hållbarhet enligt 2 mom. finnas efter den märkning om överensstämmelse och besiktningsorganets identifikationsnummer som avses i 6 § 1 mom. i statsrådets förordning om påvisande av att förpackningar och tankar avsedda för transport av farliga ämnen stämmer överens med kraven (302/2001) eller någon annan märkning som säkerhetsteknikcentralen har godkänt.

19 §

Användningen av ADR- och RID-förpackningar

Vid transport av farliga ämnen får som förpackningar, med undantag för förpackningar som hör till transportabla tryckbärande anordningar, även användas typgodkända förpackningar enligt gällande ADR- eller RID-bestämmelser eller ADR- eller RID-direktiv, IBC-behållare och stötytterförpackningar. I de fall som avses i ministeriets förordning skall fallprovet för plastförpack-

ningar med avvikelser från ADR- och RID-bestämmelserna och ADR- och RID-direktiven göras vid en temperatur på -40°C . Förpackningen skall då vara försedd med en märkning om fallprovets temperatur i enlighet med bestämmelserna, eller godsdeklarationen eller motsvarande följesedel skall förses med märkningen: "*Förpackningen överensstämmer med ADR/RID-bestämmelserna, provad i -40°C* ".

Ett gaskärl som inte har π -märkts och som har fyllts utomlands och godkänts i något annat land än Finland enligt ADR- och RID-bestämmelserna, får efter att transporten enligt ADR- bestämmelserna har avslutats i Finland transporteras för att tömmas och returneras till utlandet utan den märkning som avses i 17 §, om avsändaren i godsdeklarationen eller motsvarande följesedel försäkrar att gaskärl och dess utrustning är beständiga mot sprödbrott till en temperatur av -40°C på följande sätt: "*Gaskärl och dess utrustning är beständiga upp till -40°C* ".

4 kap.

Fordon, tankar och containrar

24 §

Ibruktagande av utländska tankar och bulkcontainrar

Tillverkaren eller importören av en importerad tank som har tillverkats i utlandet, med undantag för en tank som hör till transportabla tryckbärande anordningar, får inte överlåta tanken för bruk förrän ett TFÄ-besiktningsorgan har godkänt tankens konstruktionstyp och vid sin besiktning konstaterat att tanken överensstämmer med de bestämmelser som gäller i Finland. En tank som är avsedd för transport av radioaktiva ämnen godkänns för bruk av strålsäkerhetscentralen.

Om en importerad tank som har tillverkats i utlandet och som avses i 1 mom. har besiktats och testats av en i ADR- eller RID-bestämmelserna eller ADR- eller RID-direktiven avsedd behörig myndighet eller en av denna myndighet bemyndigad inrättning enligt de bestämmelser som gäller i Finland

och giltigt intyg jämte utredning kan uppvisas, behövs ingen ny besiktning, om det inte finns särskilda skäl för detta.

Vid transport av farliga ämnen får som bulkcontainer också användas bulkcontainrar som godkänts enligt gällande ADR- eller RID-bestämmelser eller ADR- eller RID-direktiv.

25 §

Tankar som hör till transportabla tryckbärande anordningar

I fråga om de tankar och tillbehör till dem som hör till transportabla tryckbärande anordningar erkänner Finland de bedömningar av överensstämmelse med kraven, förnyade bedömningar av överensstämmelse med kraven, periodiska besiktningar och andra åtgärder för att påvisa överensstämmelse med kraven enligt rådets direktiv om transportabla tryckbärande anordningar 1999/36/EG som vidtagits i något annat land än Finland.

Om det inte är fråga om sådan transport av farliga ämnen som avses i 1 § 2 mom., skall materialet i en tank och i dess utrustning som används vid transport och som hör till transportabla tryckbärande anordningar vara beständigt mot sprödbrott till en temperatur av -40 °C.

På tanken skall en märkning "-40 °C" som visar materialets hållbarhet enligt 2 mom. finnas efter den märkning om överensstämmelse och besiktningsorganets identifikationsnummer som avses i 6 § 1 mom. i statsrådets förordning om påvisande av att förpackningar och tankar avsedda för transport av farliga ämnen stämmer överens med kraven eller någon annan märkning som säkerhetsteknikcentralen har godkänt.

26 §

Handlingar

Vid transport av farliga ämnen över mängder vad som avses i punkt 1.1.3.6 i bilaga A till ministeriets förordning skall varje person i fordonets besättning medföra ett identitetsbevis försett med fotografi.

Bestämmelser om ADR-körtillstånd finns i 11 b § i TFÄ-lagen och i förordningen om körtillstånd för förare av fordon som transporterar farliga ämnen (1112/1998).

De handlingar som avses i 1—5 mom. skall medföras i transportfordonet under transporten. Om på transporten tillämpas en separat överenskommelse enligt 4 §, skall en kopia av den tillämpade överenskommelsen också medföras i fordonet.

27 §

Transport

Om transporten av farliga ämnen avbryts av någon orsak som avses i 14 § 2 mom. i TFÄ-lagen, kan tillsynsmyndigheten bevilja tillstånd för att fortsätta transporten efter ett myndigheten försäkrat sig om transportens säkerhet. Om kraven enligt bestämmelserna inte kan uppfyllas och tillsynsmyndigheten inte har beviljat tillstånd att fortsätta färden, skall tillsynsmyndigheten tillhandahålla transportören den behövliga administrativa hjälpen. Detta tillämpas också i situationer där transportören meddelar tillsynsmyndigheten att avsändaren inte har meddelat transportören egenskaperna hos det farliga ämne som transporteras och att transportören på grundval av villkoren i transportavtalet önskar att den farliga lasten lossas, förstörs eller oskadliggörs.

Med undantag av transportenhetens besättningsmedlemmar är det förbjudet att transportera personer i en transportenhet som transporterar farliga ämnen, om inte något annat bestäms i ministeriets förordning.

27 a §

Tryggande av tillfälliga förvaringsplatsers säkerhet

Om större mängder farliga ämnen transporteras än vad som avses i punkt 1.1.3.6.3 i bilaga A till ministeriets förordning, tillämpas 11 d § 4 mom. i TFÄ-lagen på tillfällig förvaring i terminaler, i fordonsdepåer och på andra motsvarande områden i samband med transport av farliga ämnen. Terminalerna, fordonsdepåerna och andra motsvarande

områden skall i mån av möjlighet ha god belysning, allmänt tillträde till dem skall förhindras och områdena skall också i övrigt skyddas noggrant.

28 §

Farliga ämnen som resgods

Farliga ämnen får transporteras som resgods i sådana mängder som avses i punkt 1.1.3.1 (a) i bilaga A och i punkt 20.3 i bilaga C till ministeriets förordning. Passagerare som transporterar farliga ämnen som resgods i buss skall innan färden börjar underrätta föraren eller transportören om de farliga ämnen som transporteras som resgods. I fråga om emballering och märkning av farliga ämnen som transporteras som resgods skall ministeriets förordning iaktas.

29 §

Godkännande av och anmälan om transporter av radioaktiva ämnen

Avsändaren skall i de fall som föreskrivs i kapitel 5.1 i bilaga A till ministeriets förordning ansöka om godkännande för transport av radioaktiva ämnen hos strålsäkerhetscentralen och anmäla transporter av radioaktiva ämnen till strålsäkerhetscentralen.

29 a §

Strålskydds- och kvalitetssäkringsprogram

Den som transporterar eller tillfälligt förvarar radioaktiva ämnen skall ha ett strålskyddsprogram, om inte annat föreskrivs i kapitel 1.7 i bilaga A till ministeriets förordning. Av strålskyddsprogrammet skall framgå vilka åtgärder som skall vidtas i syfte att förhindra och begränsa strålningsexponering förorsakad av transport och tillfällig förvaring av radioaktiva ämnen. Dessa åtgärder skall ställas i relation till storleken av och sannolikheten för strålningsexponering. Strålskyddsprogrammet skall tillställas strålsäkerhetscentralen för kännedom innan transport eller förvaringsverksamheten inleds.

Om inte annat föreskrivs i kapitel 1.7 i bilaga A till ministeriets förordning skall

verksamhetsutövaren för att säkerställa att funktionerna motsvarar kraven för tillämpning i sin verksamhet utarbeta ett kvalitetssäkringsprogram

1) för transport av alla radioaktiva ämnen av speciell beskaffenhet och radioaktiva ämnen med liten spridbarhet,

2) för konstruktion, tillverkning, provning, dokumentation, användning, underhåll och inspektion av alla kollin som används för transport och tillfällig förvaring av radioaktiva ämnen, samt

3) för alla åtgärder i samband med transport och tillfällig förvaring av radioaktiva ämnen.

Ett kvalitetssäkringsprogram enligt 2 mom. skall grunda sig på sådana krav eller anvisningar som strålsäkerhetscentralen anser vara godtagbara. Kvalitetssäkringsprogrammet skall på begäran tillställas strålsäkerhetscentralen.

5 a kap.

Tillsynsmyndighetens kontroller

29 b §

Kontroller

De tillsynsmyndigheter som nämns i 30 § 1 mom. skall utföra kontroller enligt detta kapitel på en representativ del av vägtransporterna av farliga ämnen för att övervaka att bestämmelserna och föreskrifterna om transport av farliga ämnen iaktas vid transporterna.

29 c §

Utförande av kontroller

En kontrollista enligt modellen i bilaga I till rådets direktiv 95/50/EG om enhetliga förfaranden för kontroller av vägtransporter av farligt gods, sådan den lyder senast ändrad genom kommissionens direktiv 2004/112/EG om anpassning till den tekniska utvecklingen av rådets direktiv 95/50/EG om enhetliga förfaranden för kontroller av vägtransporter av farligt gods, skall användas när kontroller utförs.

Vid kontrollerna skall också övervakas att

de säkerhetsåtgärder som krävs vid transport av farliga ämnen svarar mot bestämmelser och föreskrifter.

Kontrollerna genomförs med stickprov och de skall utföras så snabbt som möjligt utan att transporten förorsakas oskäligt dröjsmål eller andra olägenheter.

29 d §

Kontrollplats

Kontroller skall utföras på en så omfattande del av vägnätet som möjligt. På hamn-, upplags- och fabriksområden, flygplatser eller andra motsvarande områden kan kontroller utföras, ifall transporten enligt 3 § 1 mom. 4 punkten i TFÄ-lagen skall betraktas som vägtransport.

Kontrollerna skall utföras på sådana platser att trafiken eller miljön inte orsakas fara av kontrollerna eller när fordon hejdas i trafiken. Vid valet av kontrollplats skall dessutom beaktas möjligheterna att sätta transporten i behörigt skick, ifall brister i transporten påträffas.

29 e §

Kontrollintyg

Den som utför kontrollen skall ge fordonets förare en kopia av den kontrollista som nämns i 29 c § 1 mom. som intyg över utförd kontroll. Intyget skall förvaras i fordonet under transporten och det skall på begäran visas upp för den myndighet som övervakar transporter.

29 f §

Rapportering

Polisen, gränsbevakningsväsendet och tullverket tillställer var för sig kommunikationsministeriet senast före utgången av den januari månad som följer på kontrollåret ett sammandrag i enlighet med bilaga III till det direktiv som avses i 29 c § 1 mom. av de kontroller som de har utfört under varje kalenderår. Antalet konstaterade överträdelser anges specificerade enligt bilaga II till direktivet.

30 §

Tillsynsmyndigheter

Polis övervakar vägtransporter av farliga ämnen och tillfällig förvaring som hänför sig till dem. Transporter till eller från Finland av farliga ämnen på väg och tillfällig förvaring i anslutning till dem övervakas också av tullverket och gränsbevakningsväsendet inom respektive myndighets verksamhetsområde. Om transporter som sker under övervakning av försvarsmakten bestäms i TFÄ-lagen.

Strålsäkerhetscentralen övervakar i samarbete med de myndigheter som nämns i 1 mom. ärenden med anknytning till transport och tillfällig förvaring av radioaktiva ämnen.

34 §

Olyckshändelser och anmälan om dem

Om det vid transport av ett farligt ämne inträffar en olyckshändelse som till följd av läckage eller av andra orsaker medför risk för att människor, egendom eller miljön skadas, skall fordonets förare eller den som ansvarar för lastningen eller lossningen omedelbart anmäla det inträffade till nödcentralen, meddela räddningsmyndigheten de uppgifter den behöver och vidta lämpliga skyddsåtgärder.

Om det vid transport av ett farligt ämne inträffar en sådan olyckshändelse som avses i kapitel 1.8 i bilaga A till ministeriets förordning, såsom läckage av farligt ämne, omedelbart hotande fara för läckage av farligt ämne, skada på människor, egendom eller miljön eller en händelse på grund av vilken hjälp begärts av myndigheterna, skall transportören omedelbart lämna säkerhetsteknikcentralen en olycksrapport enligt den modell som ingår i ministeriets förordning. Om det är fråga om transport av radioaktivt ämne skall rapporten lämnas till strålsäkerhetscentralen.

Säkerhetsteknikcentralen och strålsäkerhetscentralen har rätt att begära ytterligare utredningar utöver dem som avses i 2 mom., om sådana anses vara nödvändiga med beaktande av olyckshändelsens art och omfattning.

I samband med betydande olyckor avger

kommunikationsministeriet en i ADR-bestämmelserna avsedd olycksrapport till sekretariatet vid Förenta Nationernas ekonomiska kommission för Europa.

Denna förordning träder i kraft den 1 juni 2005. Förordningens 8 § 5 mom., 15 § 1 mom. 5 och 6 punkten, 24 § 1 och 2 mom., 26 § 4—6 mom., 27 a § samt 29 c § 2 mom. träder dock i kraft den 1 juli 2005.

Denna förordnings 6 och 25 § tillämpas från och med den 1 juli 2005.

Gastankar, tryckfat, batterier av flaskor och flaskpaket som har tillverkats i utlandet och som importerats får tas i bruk i Finland fram till den 1 juli 2007 med tillämpning av 24 § 1 och 2 mom., sådana de lyder den 30 juni 2005.

Helsingfors den 21 april 2005

Kommunikationsminister *Leena Luhtanen*

De som bedriver transport eller tillfällig förvaring av radioaktiva ämnen när denna förordning träder i kraft skall före den 1 juni 2006 tillställa strålskyddscentralen ett strålskyddsprogram enligt 29 a § 1 mom.

Vid de kontroller av vägtransporter som avses i 5 a kap. används i stället för den kontrollista enligt modell som avses i 29 c § 1 mom. och det sammandrag som avses i 29 f § fram till den 31 december 2005 en kontrollista enligt de bestämmelser som gäller när denna förordning träder i kraft, varvid också konstaterade förseelser specificeras enligt de bestämmelser som gäller när denna förordning träder i kraft.

Trafikråd *Seija Miettinen*

Nr 251

Statsrådets förordning

om transport och tillfällig förvaring av farliga ämnen på hamnområden

Given i Helsingfors den 21 april 2005

I enlighet med statsrådets beslut, fattat på föredragning från kommunikationsministeriet, föreskrivs med stöd av lagen av den 2 augusti 1994 om transport av farliga ämnen (719/1994):

1 §

Tillämpningsområde

Denna förordning tillämpas på transport, inklusive intern flyttning, och tillfällig förvaring av farliga ämnen enligt lagen om transport av farliga ämnen (719/1994) på hamnområden.

På transport av farliga ämnen som anländer till eller avsänds från hamnområden tillämpas berörda internationella avtal som gäller saken eller nationella bestämmelser om transport av farliga ämnen på väg eller järnväg.

Denna förordning gäller inte områden för fasta lagerbehållare eller för distributionslager.

2 §

Definitioner

I denna förordning avses med

1) *TFÄ-lagen* lagen om transport av farliga ämnen,

2) *IMDG-koden* det regelverk som definieras i kapitel VII del A regel 1 i bilagan till 1974 års internationella konvention om säkerheten för människoliv till sjöss (SOLAS) (FördrS 11/1981) och som innehåller bestämmelser om transport av farliga ämnen som styckegods på fartyg,

3) *förpackning* förpackningar, IBC-behållare och storytterförpackningar som har godkänts för transport av farliga ämnen,

4) *tank* tankfordon, cisternvagnar, avmonterbara tankar, batterifordon, MEG-containerar, UN-tankar och tankcontainerar,

5) *hamninnehavare* den som utfärdar en hamnordning enligt lagen om kommunala

hamnordningar och trafikavgifter (955/1976) eller lagen om privata allmänna hamnar (1156/1994) eller ett företag eller en sammanslutning som bedriver privat hamnverksamhet och som i första hand utövar bestämmanderätt inom ett hamnområde som används för detta ändamål,

6) *tillfällig förvaring*, utöver det som föreskrivs i TFÄ-lagen, tillfälliga avbrott i färden på grund av transportförhållandena samt tillfällig förvaring på grund av byte av transportslag eller transportmedel, förutsatt att dokument som utvisar avsändnings- och mottagningsplats företes på begäran av tillsynsmyndigheten och att kollin och tankar inte öppnas under den tillfälliga förvaringen, med undantag för eventuella besiktningar utförda av tillsynsmyndigheten,

7) *lasttransportenhet* ett fordon, en järnvägsvagn, ett kolli, ett tankfordon, en cisternvagn, en transportbehållare, en färjvagn och ett flak,

8) *verksamhetsutövare* ett företag som på hamnområdet bedriver stuvning, lastning, lossning eller intern flyttning av farliga ämnen som styckegods; med definitionen avses inte transportföretag som transporterar farliga ämnen till och från hamnområdet.

9) *räddningsmyndighet* räddningsmyndigheten inom det lokala räddningsväsende som avses i räddningslagen.

3 §

Allmänna förpliktelser

Om planeringen av och verksamheten vid hamnar har stadgats i 12 § i TFÄ-lagen.

Vid transport och tillfällig förvaring skall tillräcklig noggrannhet och försiktighet iakt-

tas med beaktande av det transporterade ämnets art, mängd och transportsätt.

4 §

Transport och tillfällig förvaring

Under intern flyttning och tillfällig förvaring på hamnområden skall IMDG-koden eller specialbestämmelserna för ro-ro-trafik på Östersjön tillämpas på förpackningar, tankar och de transportenheter som används vid väg- och järnvägstransporter samt på märkning, dokument och lastning som hänför sig till dem. Vid intern flyttning krävs dock inga dokument.

Om det under transport, inklusive intern flyttning, eller tillfällig förvaring upptäcks försummelser eller andra brister som kan äventyra säkerheten i verksamheten, skall transporten avbrytas så snabbt som möjligt med beaktande av kraven på allmän säkerhet. Verksamheten får fortsätta först när den uppfyller de föreskrivna kraven.

5 §

Utredning av farliga ämnen som transporteras

Avlastaren eller avsändaren skall innan ett farligt ämne levereras till hamnområdet till hamninnehavaren eller verksamhetsutövaren lämna uppgifter om det farliga ämnet i god tid och i mån av möjlighet minst 24 timmar innan fartyget anlöper hamnen.

Fartygets befälhavare eller en företrädare för rederiet skall innan lossning av fartyget påbörjas till hamninnehavaren eller verksamhetsutövaren lämna uppgifter om det farliga ämnet.

De uppgifter som avses i 1 och 2 mom. är den officiella beteckningen för det farliga ämnet (proper shipping name), riskkategori, FN-nummer och vid behov flampunkt, förpackningsgrupp, mängd, antal kollin och förpackningens beskaffenhet. Uppgifter om lastförteckningen eller stuvningsplanen meddelas dessutom verksamhetsutövaren.

6 §

Uppgifter som skall finnas tillgängliga i hamnen

Hamninnehavaren och verksamhetsutövaren skall till sitt förfogande ha de bestämmelser och föreskrifter om transport av farliga ämnen som tillämpas i hamnen, anvisningar med tanke på olycksfall och första hjälpen samt en intern räddningsplan enligt 11 §.

Om en olycka inträffar skall hamninnehavaren och verksamhetsutövaren vid behov lämna uppgifter om de farliga ämnena till räddningsmyndigheten.

7 §

Utbildning av personal

Hamninnehavaren och verksamhetsutövaren skall ha åtminstone en ansvarig person som är förtrogen med bestämmelserna om och verksamheten i anknytning till transport av farliga ämnen.

Hamninnehavaren och verksamhetsutövaren skall säkerställa att de personer i deras tjänst vars arbetsuppgifter omfattar transport av farliga ämnen har en utbildning som täcker transportkraven och är lämplig med tanke på personalens ansvar och uppgifter. Utbildningen skall omfatta

1) *allmän grundläggande utbildning* som omfattar utbildning om de allmänna bestämmelser om transport av farliga ämnen som tillämpas i hamnen i fråga,

2) *uppgiftsbaserad utbildning*, där personalen skall ges detaljerad, till personalens arbetsuppgifter och ansvarsområde anpassad utbildning om bestämmelserna om ifrågasättande transportform för farliga ämnen,

3) *säkerhetsutbildning* där personalen skall få utbildning om de faror som farliga ämnen kan förorsaka i förhållande till den olycksfallsrisk och exponering som en eventuell olycka vid transport, lastning och lossning av farliga ämnen kan medföra; utbildningen skall syfta till att göra personalen förtrogen med hur ett ämne transporteras och hanteras på ett säkert sätt och vilka åtgärder som skall vidtas i en nödsituation,

4) *utbildning i anslutning till transport av*

radioaktiva ämnen, där personal som deltar i transport av dessa ämnen skall få lämplig utbildning om strålningsrisker i samband med transport av radioaktiva ämnen och om försiktighetsåtgärder som skall beaktas för skydd mot strålning och för att skydda andra personer,

5) *utbildning i skyddsåtgärder*, där personalen skall få utbildning om säkerhetsrisker i anknytning till transporter och om hamnens skyddsplan,

6) *kompletterande utbildning*, som ges regelbundet om ändringar som skett i bestämmelserna och föreskrifterna om transport av farliga ämnen.

Arbetsgivaren och arbetstagaren skall ha detaljerade uppgifter om sådan fullgjord utbildning som avses i denna paragraf. Uppgifterna skall kontrolleras när ett nytt anställningsförhållande inleds.

8 §

Säkerhetsutredning

En säkerhetsutredning skall göras för hamnområden via vilka över 10 000 ton farliga ämnen årligen transporteras som styckegods. Sjöfartsverket kan kräva att en säkerhetsutredning görs också för andra hamnområden, om ett sådant behov uppkommer för att trygga säkerheten.

Säkerhetsutredningen skall visa att de risker som transporten och den tillfälliga förvaringen av farliga ämnen medför har identifierats och att behövliga åtgärder har vidtagits för att förebygga olyckor och begränsa konsekvenserna av eventuella olyckor för människor och miljön. Av säkerhetsutredningen skall dessutom framgå hur tillsynen över de transportenheter som fraktar farliga ämnen har ordnats på hamnområdet. I utredningen skall beaktas också andra faror och eventuella sårbara objekt som förekommer på hamnområdet och utanför det såsom skolor, sjukhus och grundvattenområden. Av utredningen skall också framgå verksamhetsprinciperna för säkerhetsledningssystemet. Till utredningen skall fogas en särskild intern räddningsplan för hamnområdet.

Säkerhetsledningssystemet skall innehålla en beskrivning av den organisation, ledning och personal som deltar i hanteringen av

olycksrisker hos hamninnehavaren och verksamhetsutövaren, personalens uppgifter och ansvarsområden samt ledningen av verksamheten i hamnen. Dessutom skall en tillräcklig överföring av information mellan och inom de olika organisationerna säkerställas. Systemet skall också innehålla en beskrivning av en handlingsplan och nödsituationsövningar som bygger på den interna räddningsplanen.

9 §

Godkännande av säkerhetsutredningen

Verksamhetsutövaren skall göra en säkerhetsutredning för egen del och lämna den till hamninnehavaren. Hamninnehavaren kan förutsätta att verksamhetsutövarna utarbetar säkerhetsutredningarna i en viss form. Hamninnehavaren skall utifrån verksamhetsutövarnas säkerhetsutredningar sammanställa en säkerhetsutredning för hela hamnområdet och se till att funktionerna beskrivs på ett övergripande och fungerande sätt. Hamninnehavaren kan göra en enhetlig säkerhetsutredning för hela hamnen när hamnen består av flera hamnområden.

Säkerhetsutredningen för hela hamnen eller ett hamnområde skall jämte bilagor tillställas Sjöfartsverket för godkännande. Innan säkerhetsutredningen godkänns skall Sjöfartsverket reservera möjlighet för räddningsmyndigheten, den regionala miljöcentralen, arbetarskyddsmyndigheten och vid behov andra myndigheter att framföra åsikter om säkerhetsutredningen.

Sjöfartsverket skall inom en rimlig tidsfrist meddela hamninnehavaren vilka slutsatser verket dragit av säkerhetsutredningen. Hamninnehavaren meddelar verksamhetsutövaren att säkerhetsutredningen har godkänts. Den godkända säkerhetsutredningen för hela hamnen eller ett hamnområde skall vara tillgänglig för räddningsmyndigheten, den regionala miljöcentralen, arbetarskyddsmyndigheten och andra myndigheter.

10 §

Skyldighet att revidera säkerhetsutredningen

Hamninnehavaren skall se över och uppdatera säkerhetsutredningen i följande fall:

1) om det i fråga om verksamheten på hamnområdet har skett en sådan ändring som ökar risken för en storolycka,

2) om det vid utredningen av olycksfalls- och risksituationer har framgått något anmärkningsvärt, och

3) på begäran av Sjöfartsverket, om det blir nödvändigt för att trygga säkerheten.

Om en sådan ändring som avses i 1 mom. 1 eller 2 punkten har skett i verksamhetsutövarens verksamhet, skall verksamhetsutövaren underrätta hamninnehavaren om den.

Säkerhetsutredningen skall dock ses över och uppdateras minst vart femte år i enlighet med 9 §. Vid kontrollen skall de ändringar beaktas som skett i hamnområdets och räddningsväsendets arrangemang samt den tekniska utvecklingen i fråga om förebyggande av olyckor.

11 §

Intern räddningsplan

I den interna räddningsplanen anges de åtgärder genom vilka i fråga om olyckor som på förhand bedöms vara möjliga

1) en olycka avvärjs och följderna av den minimeras för människor, miljön och egendom,

2) nödvändiga åtgärder vidtas för att människor, miljön och egendom skall kunna skyddas mot följderna av olyckor och

3) förberedelser görs för att spåren efter en olycka skall kunna undanröjas och miljön rengöras.

När en intern räddningsplan görs upp skall arrangemangen i anknytning till det regionala räddningsväsendet beaktas.

Den interna räddningsplanen och uppdateringarna av den skall tillställas räddningsmyndigheten.

Den interna räddningsplan som avses i denna paragraf kan vara en del av en mer omfattande räddningsplan för hamnområdet.

12 §

Kontroller

Sjöfartsverket skall systematiskt kontrollera att den hamnverksamhet som avses i 8 § 1

mom. svarar mot den verksamhet som beskrivs i säkerhetsutredningen. Den första kontrollen skall göras inom två år efter det att säkerhetsutredningen har godkänts och efter det vart femte år. Till kontrollerna skall kallas åtminstone räddningsmyndigheten, den regionala miljöcentralen och arbetarskyddsdistriktet.

13 §

Placering i hamnen av lasttransportenheter som innehåller farliga ämnen

För lasttransportenheter som innehåller farliga ämnen skall platser och områden på hamnområdet anvisas på ett sådant sätt att arrangemanget inte förorsakar olägenhet för människor, miljön och egendom.

Platserna och områdena skall märkas ut tydligt eller det skall på annat sätt säkerställas att lasttransportenheter som inte är lämpliga att förvaras tillsammans separeras från varandra och att räddningstjänsten har fri passage till lasttransportenheterna. Vid placeringen av enheterna skall den övriga trafiken på hamnområdet beaktas och flyttning av enheterna i mån av möjlighet undvikas. Lasttransportenheter som innehåller farliga ämnen får inte under tillfällig förvaring staplas på varandra utan tvingande skäl.

Om lasttransportenheter som innehåller farliga ämnen tillfälligt förvaras på hamnområdet, kan Sjöfartsverket utifrån bedömning av de risker som anges i hamninnehavarens eller verksamhetsutövarens säkerhetsutredning eller utifrån annan bedömning bestämma hur hamnområdet skall utrustas med tanke på lastskador och om särskilt behov på grund av säkerheten uppkommer bestämma en maximimängd för sådana farliga ämnen som tillfälligt förvaras på hamnområdet.

Att röka och göra upp öppen eld är förbjudet i närheten av transportenheter som innehåller farliga ämnen.

14 §

Separation av farliga laster

De lasttransportenheter som innehåller far-

liga ämnen skall för tillfällig förvaring på hamnområdet placeras så att ämnen som inte är lämpliga att förvaras tillsammans finns på tillräckligt stort avstånd från varandra. På hamnområdet skall de separationsavstånd som anges i bilagan iakttas.

I fråga om separation och placering av lasttransportenheter som innehåller ringa mängder av ett farligt ämne behöver bestämmelserna i bilagan dock inte tillämpas. Hamninnehavaren kan ge anvisningar om placeringen av sådana enheter.

Ämnen som hör till klass 1, med undantag för riskgrupp 1.4S, ämnen som hör till klass 6.2 och ämnen som hör till klass 7, med undantag för ämnen med beteckningen UN 2908—2911, skall omedelbart fraktas bort från hamnområdet. Dessa ämnen kan dock tillfälligt förvaras på hamnområdet, om det är tryggt och förvaringen inte förorsakar fara och om hamninnehavaren har gett tillstånd till det.

15 §

Beredskap att förebygga olyckor

Hamninnehavaren och verksamhetsutövaren skall vidta alla nödvändiga åtgärder för att förebygga olyckor och begränsa följderna av dem för människor, miljön och egendom.

Hamninnehavaren och verksamhetsutövaren skall med tanke på olyckor ha information om placeringen inom hamnområdet av sådana lasttransportenheter som innehåller farliga ämnen och om de farliga ämnen som de innehåller.

Åtgärderna för förebyggande av olyckor skall täcka hela hamnens verksamhet. De skall vara planmässiga och systematiska samt grunda sig på identifiering av risker förorsakade av verksamheten och bestämmande av mål och handlingssätt för begränsning av riskerna. Hamninnehavaren och verksamhetsutövaren skall följa upp och bedöma hur åtgärderna genomförs och vilka effekter de har samt vid behov vidta korrigerande åtgärder.

Hamninnehavaren och verksamhetsutövaren skall på hamnområdet ordna nödsituationsövningar enligt 8 § 3 mom.

På hamnområdet skall finnas primärläck-

ningsredskap och materiel för bekämpning av läckage.

16 §

Skadade laster

För skadade farliga laster och avfall som smutsats ned av farliga laster skall reserveras en plats där lasterna kan förvaras och förpackas på nytt och där nedsmutsat avfall kan samlas upp för destruktion. När sådana arrangemang planeras skall mängden och arten av de farliga ämnen som transporteras via hamnområdet beaktas.

Vid planeringen skall uppmärksamhet fästas vid att läckage av farliga ämnen och nedsmutsat vatten kan samlas upp.

Om ett farligt ämne förorsakar betydande fara som kan äventyra säkerheten i verksamheten, har hamninnehavaren rätt att flytta den lasttransportenhet som innehåller det farliga ämnet till en säkrare plats eller bort från hamnområdet.

17 §

Tillsynsmyndigheter

Sjöfartsverket, polisen, tullverket, gränsbevakningsväsendet, arbetarskyddsmyndigheterna och Banförvaltningscentralen sköter tillsynen över transporter, intern flyttning och tillfällig förvaring av farliga ämnen.

18 §

Anmälan om olyckor

Om det vid transport, intern flyttning eller tillfällig förvaring av ett farligt ämne inträffar en olyckshändelse som till följd av läckage av det transporterade ämnet eller av annan orsak medför fara för människor, miljön eller egendom, skall föraren av fordonet eller den anordning som används vid flyttningen eller den som ansvarar för lastningen eller lossningen, flyttningen eller den tillfälliga förvaringen omedelbart anmäla det inträffade till nödcentralen och vidta lämpliga skyddsåtgärder.

19 §

Olycksrapport

Om det i samband med transport, flyttning eller tillfällig förvaring av ett farligt ämne i hamnen inträffar en olyckshändelse som förorsakar fara för människor, miljön eller egendom, skall den som utförde transporten och, i fråga om intern flyttning eller tillfällig förvaring, den som ansvarar för lasten omedelbart göra upp en olycksrapport. Av olycksrapporten skall åtminstone följande framgå:

1) olyckshändelsens förlopp, vilka förhållanden som rådde när olyckan inträffade och eventuella skador,

2) vilka bekämpningsåtgärder som vidtagits på olycksplatsen,

3) vilka åtgärder den som utförde transporten och den som ansvarar för lasten har vidtagit eller kommer att vidta för att förhindra nya olyckshändelser av samma slag.

Olycksrapporten skall tillställas Sjöfartsverket och hamninnehavaren samt på begäran de andra tillsynsmyndigheterna, räddningsmyndigheten och den regionala miljöcentralen. Om det är fråga om transport av ett radioaktivt ämne skall rapporten dessutom tillställas strålsäkerhetscentralen.

Sjöfartsverket, hamninnehavaren och strålsäkerhetscentralen har rätt att begära en ytterligare och mera omfattande utredning utöver den som avses i 1 mom., om det anses vara nödvändigt med beaktande av olyckshändelsens art och omfattning.

Om undersökning av olyckor föreskrivs

särskilt. Om anmälan av allvarliga olycksfall i arbetet till arbetarskyddsmyndigheten föreskrivs särskilt.

20 §

Undantag

Sjöfartsverket kan i enskilda fall på ansökan bevilja tillstånd att avvika från bestämmelserna i denna förordning om det finns särskilt tvingande behov för det eller om iakttagandet av bestämmelserna medför oskäligen kostnader eller avsevärd olägenhet. Beviljande av undantag förutsätter dessutom att den säkerhet som krävs kan uppnås på något annat sätt.

21 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 1 juni 2005.

22 §

Övergångsbestämmelser

Den säkerhetsutredning som avses i 8 § skall första gången tillställas Sjöfartsverket för godkännande före den 1 januari 2007.

Åtgärder som verkställigheten av förordningen förutsätter får vidtas innan förordningen träder i kraft.

Helsingfors den 21 april 2005

Kommunikationsminister *Leena Luhtanen*

Trafikråd *Seija Miettinen*

Bilaga

TABELL ÖVER FARLIGA LASTER SOM SKALL FÖRVARAS SEPARERADE FRÅN VARANDRA PÅ HAMNOMRÅDEN

På en lastenhet som innehåller farliga laster som hör till flera klasser än en skall det strängaste kravet på separation tillämpas.

Klass		2.1	2.2	2.3	3	4.1	4.2	4.3	5.1	5.2	6.1	8	9
Brandfarliga gaser	2.1	0	0	0	s	a	s	0	s	s	0	a	0
Icke giftiga, icke brandfarliga gaser	2.2	0	0	0	a	0	a	0	0	a	0	0	0
Giftiga gaser	2.3	0	0	0	s	0	s	0	0	s	0	0	0
Brandfarliga vätskor	3	s	a	s	0	0	s	a	s	s	0	0	0
Brandfarliga fasta ämnen, självreaktiva ämnen och okänsliggjorda explosivämnen	4.1	a	0	0	0	0	a	0	a	s	0	a	0
Självantändande ämnen	4.2	s	a	s	s	a	0	a	s	s	a	a	0
Ämnen som utvecklar brandfarlig gas vid kontakt med vatten	4.3	0	0	0	a	0	a	0	s	s	0	a	0
Oxiderande ämnen	5.1	s	0	0	s	a	s	s	0	s	a	s	0
Organiska peroxider	5.2	s	a	s	s	s	s	s	s	0	a	s	0
Giftiga ämnen (vätskor och fasta ämnen)	6.1	0	0	0	0	0	a	0	a	a	0	0	0
Frätande ämnen (vätskor och fasta ämnen)	8	a	0	0	0	a	a	a	s	s	0	0	0
Andra farliga ämnen och föremål	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Obs. Laster i klass 1 (med undantag för 1.4S), klass 6.2 och klass 7 får endast förvaras på hamnområdet i samband med omedelbar skeppning eller leverans. Dessa klasser finns inte i tabellen. Om sådana laster på grund av oförutsedda omständigheter trots allt måste förvaras tillfälligt, skall de förvaras på de områden som anvisats för detta ändamål. Ytterligare skall hamninnehavaren beakta kraven på separation av enskilda klasser enligt IMDG-koden.

TABELLFÖRKLARINGAR

Separation av farliga laster:

Kollin/ IBC-behållare, färjvagnar eller flak

0	=	ingen separation behövs
a	=	åtskilda från (away from) – minst 3 meters avstånd
s	=	skall separeras (separated from) – på öppna områden minst 6 meters avstånd, utrymmen under skyddstak eller upplag minst 12 meters avstånd, om separering inte genomförts med godkänd brandmur

Slutna containrar, tankcontainrar och täckta fordon

0	=	ingen separation behövs
a	=	åtskilda från (away from) – ingen separering behövs
s	=	skall separeras (separated from) – på öppna områden i längs- och tvärgående riktning minst 3 meters avstånd i utrymmen med skyddstak och i upplag i längs- och tvärgående rikt- ning minst 6 meters avstånd, om separering inte genomförts med godkänd brandmur

Öppna fordon, järnvägsvagnar och öppna containrar

0	=	ingen separation behövs
a	=	åtskilda från (away from) – minst 3 meters avstånd krävs
s	=	skall separeras (separated from) – på öppna områden i längs- och tvärgående riktning minst 6 meters avstånd i utrymmen med skyddstak eller i upplag i längs- och tvärgående rikt- ning minst 12 meters avstånd, om separering inte genomförts med godkänd brandmur

För bulkcontainrar, tankcontainrar, fordon, färjvagnar eller containerflak eller järnvägsvagnar motsvarar 3 meters avstånd till sin bredd en 20 fots (20 foot) standarddimensionerad container eller ett fritt spår eller en fil för släpvagn eller, i fråga om järnvägsvagnar, ett buffertområde i längsgående riktning.

Med ”0” avses i tabellen att inget separationsavstånd krävs, men att de ämnesvisa specialbestämmelserna i IMDG-koden skall iakttas.

Med en enhet av slutna typ avses en enhet där de farliga varorna är fullständigt slutet förpackade genom tillräckligt starka väggar såsom i bulkcontainrar, tankar eller fordon. Enheter som har gavlar av tyg eller är presenningförsedda räknas inte till typen slutna enheter.